

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 788/2567

นายเอกราช อนุรัตน์โจทก์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้คัดค้าน นางสาวสิริชชา อีสริยภูมิจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 79, ป.วิ.อ. มาตรา 46, ป.วิ.พ. มาตรา 27, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 24

ย่อ / หลักกฎหมาย

มาตรา 22 และ 24 แห่ง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียวมีอำนาจจัดการและจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ เก็บรวบรวม และรับเงินหรือทรัพย์สินซึ่งจะตกได้แก่ลูกหนี้ หรือซึ่งลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับจากผู้อื่น ทั้งห้ามมิให้ ลูกหนี้กระทำการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือกิจการของตน เว้นแต่จะได้กระทำตามคำสั่งหรือความเห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้จัดการทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ ส่วนที่โจทก์ ได้รับการปลดจากล้มละลาย คงมีผลทำให้โจทก์พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายและมีอำนาจ จัดการทรัพย์สินหรือกิจการของตนที่ได้มาหลังจากปลดจากล้มละลาย ส่วนการจัดการทรัพย์สินอัน อาจแบ่งได้ในคดีล้มละลายซึ่งยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยังคงมีอำนาจใน การจัดการจำหน่ายเพื่อนำมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย แต่ทั้งนี้โจทก์ยังมีหน้าที่ช่วยในการ จำหน่ายและแบ่งทรัพย์สินของตนซึ่งตกอยู่กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามที่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 79 การที่หลังจากได้รับการ ปลดจากล้มละลายแล้ว โจทก์ขอออกหมายบังคับคดีและนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนด เลขที่ 64138 แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เป็นการกระทำที่สอดคล้องกับมติของ ที่ประชุมเจ้าหนี้ที่มีมติให้บังคับคดีนี้ต่อไปโดยมอบหมายให้เจ้าหนี้รายที่ 6 เป็นผู้รับมอบอำนาจ และการที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รับทราบการยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 64138 ของจำเลยและยื่นคำ คัดค้านในคดีนี้แสดงว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยินยอมในการกระทำดังกล่าว และถือว่าการนำ ยึดที่ดินดังกล่าวของโจทก์เป็นการช่วยเหลือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการจัดการทรัพย์สินอัน อาจแบ่งได้ในคดีล้มละลายที่ยังค้างอยู่ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 79 ตามที่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมติที่ประชุมเจ้าหนี้ จึงไม่มีเหตุ ที่จะเพิกถอนหมายบังคับคดีและการบังคับคดี

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องเรียกสินจ้างจากจำเลย จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้น พิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 4,487,770 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 8 ตุลาคม 2548 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ แต่ดอกเบี้ยนับถึงวันฟ้อง ต้องไม่เกิน 617,067 บาท และให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 50,000 บาท คดีถึงที่สุดแล้ว จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560 โจทก์ยื่นคำร้อง ขอให้ศาลชั้นต้นออกหมายบังคับคดี ต่อมาวันที่ 5 เมษายน 2560 โจทก์แถลงต่อ เจ้าพนักงานบังคับคดีให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 64138 แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ของจำเลย จำเลยยื่นคำร้องว่า โจทก์ฟ้องบังคับให้จำเลยชำระหนี้เป็นคดีนี้และเบิกความอันเป็น เหตุต่อศาล เป็นเหตุให้ศาลหลงเชื่อพิพากษาให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์ 4,487,770 บาท ต่อมาใน

คดีอาญาศาลชั้นต้นพิพากษาว่าโจทก์มีความผิดฐานเบิกความเท็จในคดีนี้ลงโทษจำคุก 1 ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน คำพิพากษาในคดีนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะมิได้ถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 46 จึงเป็นคำพิพากษาที่ผิดระเบียบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 นอกจากนั้นเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดโจทก์ ต่อมาวันที่ 28 มิถุนายน 2553 ศาลล้มละลายกลางพิพากษาให้โจทก์เป็นบุคคลล้มละลาย โจทก์จึงไม่มีอำนาจกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน เว้นแต่จะได้รับความยินยอมหรือตามคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้จัดการทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ แม้ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ประกาศปลดโจทก์จากการเป็นบุคคลล้มละลายเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2558 แต่สิทธิในการบังคับคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีอยู่ก่อนเป็นบุคคลล้มละลายเป็นอำนาจตามกฎหมายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โจทก์ไม่มีอำนาจบังคับคดี ทั้งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มิได้เข้าบังคับคดีแทนโจทก์ การที่โจทก์ขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560 และร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 64138 แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2560 ซึ่งเป็นที่ดินที่โจทก์ขอให้ยึดไว้ตามหมายบังคับคดีฉบับลงวันที่ 20 มิถุนายน 2554 และศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนแล้ว เป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 22 และ 24 ขอให้เพิกถอนหมายบังคับคดีและเพิกถอนการยึดทรัพย์ที่ดินโฉนดเลขที่ 64138 แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โจทก์และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำคัดค้านทำนองเดียวกันว่า คำพิพากษาของศาลชั้นต้นชอบด้วยกฎหมายแล้ว และคดีนี้กับคดีอาญาตามคำร้องมิใช่คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 46 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดโจทก์เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2552 และพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2553 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ประกาศปลดโจทก์จากการเป็นบุคคลล้มละลายเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2558 ต่อมาวันที่ 29 มีนาคม 2560 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นัดประชุมเจ้าหนี้ครั้งอื่น (ครั้งที่ 1) เพื่อปรึกษาว่าจะให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินการบังคับคดีแก่คดีนี้ต่อไปหรือไม่ ที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินการบังคับคดีต่อไปและแต่งตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด เจ้าหนี้รายที่ 6 เป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ใหม่แทนเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์เดิม การยื่นคำร้องขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีและนำยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 64138 แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2560 ของโจทก์เป็นการกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินโดยความเห็นชอบของที่ประชุมเจ้าหนี้เพราะแม้โจทก์ปลดจากการล้มละลายแล้วยังก็มีหน้าที่ช่วยในการจำหน่ายและแบ่งทรัพย์สินของตนซึ่งตกอยู่กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 79 การบังคับคดีชอบแล้ว ขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว มีคำสั่งยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มาตรา 22 และ 24 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียวมีอำนาจจัดการและจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ เก็บรวบรวมและรับเงินหรือทรัพย์สินซึ่งจะตกได้แก่ลูกหนี้หรือซึ่งลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับจากผู้อื่น ทั้งห้ามมิให้ลูกหนี้กระทำการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือกิจการของตน เว้นแต่จะทำได้กระทำตามคำสั่งหรือความเห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ผู้จัดการทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ ส่วนที่โจทก์ได้รับการปลดจากล้มละลายเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2558 คงมีผลทำให้โจทก์พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายและมีอำนาจจัดการทรัพย์สินหรือกิจการของตนที่ได้มาหลังจากปลดจากล้มละลาย ส่วนการจัดการทรัพย์สินอันอาจแบ่งได้ในคดีล้มละลาย ซึ่งยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยังคงมีอำนาจในการจัดการจำหน่ายเพื่อนำมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย แต่ทั้งนี้โจทก์ยังมีหน้าที่ช่วยในการจำหน่ายและแบ่งทรัพย์สินของตนซึ่งตกอยู่กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 79 ข้อเท็จจริงได้ความว่า ก่อนที่จะมีการขออกรอหมายบังคับคดีในวันที่ 2 มีนาคม 2560 โจทก์ซึ่งเป็นลูกหนี้ในคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.9748/2552 ของศาลล้มละลายกลาง ได้ขออกรอหมายบังคับคดีเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2554 และนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 64138 แขวงแสนแสบเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำเลยยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนการบังคับคดีดังกล่าว ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า การที่โจทก์ดำเนินการขออกรอหมายบังคับคดีด้วยตนเองเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2554 เป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจให้เพิกถอนการบังคับคดีและให้ถอนการยึดที่ดินดังกล่าวตามคำสั่งของศาลชั้นต้นลงวันที่ 30 กันยายน 2559 ต่อมาในคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.9748/2552 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2560 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เสนอให้ที่ประชุมเจ้าหนี้พิจารณาว่า ประสงค์จะบังคับคดีแพ่งในคดีนี้ต่อไปหรือไม่ ที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติให้ดำเนินการบังคับคดีแพ่งต่อไป โดยบริษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด เจ้าหนี้รายที่ 6 เป็นผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และในวันที่ 4 พฤษภาคม 2560 ที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด เจ้าหนี้รายที่ 6 เป็นโจทก์ในคดีนี้แทนโจทก์เดิม และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แจ้งให้ที่ประชุมเจ้าหนี้ทราบว่า เจ้าพนักงานพิทักษ์ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานบังคับคดีว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีสำนักงานบังคับคดีกรุงเทพมหานคร เขตพื้นที่ 3 ได้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 64138 แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร มีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ไว้แล้วที่ประชุมเจ้าหนี้รับทราบ ดังนี้ การที่โจทก์ขออกรอหมายบังคับคดีเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2560 และนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 64138 แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2560 จึงเป็นการกระทำที่สอดคล้องกับมติของที่ประชุมเจ้าหนี้ที่มีมติให้บังคับคดีนี้ต่อไปโดยมอบหมายให้เจ้าหนี้รายที่ 6 เป็นผู้รับมอบอำนาจและการที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รับทราบการยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 64138 ของจำเลยและยื่นคำคัดค้านในคดีนี้แสดงว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยินยอมในการกระทำได้กล่าว และถือว่าการนำยึดที่ดินดังกล่าวของโจทก์เป็นการช่วยเหลือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการจัดการทรัพย์สินอันอาจแบ่งได้ในคดีล้มละลายที่ยังค้างอยู่ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 79 ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมติที่ประชุมเจ้าหนี้ จึงไม่มีเหตุที่จะเพิกถอนหมายบังคับคดีและการบังคับคดี คำพิพากษาศาลฎีกาที่จำเลยอ้างมีข้อเท็จจริงไม่ตรงกับคดีนี้ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สันตติ สุจริต · อรพงษ์ ศิริกานต์นนท์ · นัยนา รุจ จันทรจำเริญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/>

